

Columbaris, una oportunitat pastoral

Dij, 19/03/2015 per Eloi Aran Sala
[Betel. Arquitectura, Art i Religió](#)

(Eloi Aran) El passat curs vaig fer una troballa molt interessant que m'ha donat què pensar. Fent la [reforma del temple parroquial de Sant Joan Baptista de Reus](#) vaig poder visitar el [columbari](#) (lloc on dipositar les cendres dels difunts) que hi ha situat sota la Capella del Santíssim, amb accés exterior entre un dels laterals del temple i una paret mitjera ([notícia](#)). De fet, segons vaig entendre, era gràcies al lloguer d'aquest espai a [l'empresa](#) que hi havia posat el columbari que es va poder dur a terme la reforma del temple.

L'espai en qüestió, tot i que es presenta a la web de l'empresa com un espai càlid perquè les cendres es dipositen en un quadrant d'una pintura de temàtica religiosa, crec que no està ben pensat i resulta més aviat asèptic i fred. No hi ha cap seient, l'espai no convida a la pregària, no s'hi pot realitzar cap activitat devocional com posar una espelma o unes flors, no hi ha cap llibre de pregàries o una Bíblia, etc. La identitat personal, un tret fonamental del credo ("Crec en la resurrecció de la carn"), resta difuminada en el mural ceràmic. Si ho comparem, per exemple, amb les imatges del projecte de [columbari del Barça](#) veiem que aquest espai és més significatiu i està més ben pensat. Com a exemple reeixit tenim la tasca duta a terme per l'arquitecte alemany [Tobias Klodwig](#), que va participar com a ponent en les [Jornades Internacionals sobre Patrimoni Sacre](#) del COAC el passat mes de desembre, on va presentar **l'església-columbari de nova planta construït a Osnabrück** (imatge inferior).

Per la part de la teologia, en l'assaig **"Dios vive en la ciudad" (Carlos María Galli. Herder, 2014)** s'ofereix una reflexió pastoral molt encertada respecte els columbaris que em permeto copiar aquí:

"Una nueva evangelización desde y para el pueblo urbano reclama una mayor presencia física, espiritual y simbólica en los barrios por medio de una nueva encarnación de la institución parroquial que responda a las inquietudes espirituales. Un ejemplo es la pastoral de los cinerarios, iniciada en la parroquia de Santa Ana de Glew (Argentina, 1997), que ya tiene más de dos mil quinientos difuntos. Son bóvedas construidas en jardines, atrios o patios de templos en las que se dipositan las cenizas mediante una celebración comunitaria de las exequias, junto con las familias, a las que se acompaña con el consuelo esperanzado y una predicación kerigmática. Esto favorece la acogida cordial en medio del dolor; una nueva vivencia cristiana ante la secularización del morir y la muerte; un original espacio sagrado - el Campo Santo - en medio del barrio." (Pàgs. 227-228)

Recentment s'ha pres com un fet comú, fins i tot en famílies catòliques, l'espargiment de les cendres dels difunts en un ambient natural. Això ha provocat certs conflictes (veure enllaços) i la reacció de la Conferència Episcopal Italiana que, en la nova edició del Ritu de les exequies del 2012 deia: "Encara que algunes legislacions permeten escampar les cendres a la naturalesa o conservar-les en llocs diversos del cementiri, aquestes pràctiques produeixen no poques perplexitats sobre la seva plena coherència amb la fe cristiana, sobretot quan remetent a concepcions panteistes o naturalistes". Potser ha arribat l'hora de

treure profit pastoral d'alguns edificis sacres sense ús i reformar-los per possibilitar una pastoral que acompanyi a les persones en el moment de la mort reconvertint-los en esglésies-columbari com ja fan a alemanya.